

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

“Təsdiq edirəm”

Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən: dos. Z.İ. Məmmədov
“12” sentyabr 2025-ci il.

FƏNN SİLLABUSU

İxtisaslaşma: 060103- İngilis dilinin tədrisi metodikası və metodologiyası

Fakultə: Filologiya və ibtidai təhsil

Kafedra: Xarici dillər

1.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Xarici dillərdə hazırlığın müasir problemləri (2014-cü il Dövlət Standartına uyğundur)

Kodu: MİF-B01

Tədris ili: II (2025/2026)

Semestr: III

Tədris yükü: Cəmi: 120 s. Auditoriya saati: 30 saat (müh.15, sem.15)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

Auditoriya №

2.Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,dərəcəsi: Cavadova Yeganə Həmdulla qızı, fil.ü.f.dok.,dosent

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş.,Ə.Məmmədov,40.

Məsihət saati: V gün saat 14:00

E-mail ünvanı: yeganecavadova49@gmail.com

3.Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Filologiya məsələləri, Jurnal, Məqalələr, Humanitar elmlər seriyası 2010, №2.
2. Filologiya məsələləri, Humanitar elmlər seriyası, 2017 Məqalələr
3. Oxford Learner's Pocket Dictionary New Edition, Oxford University Press, 1999
4. Abbasquluyev T. “Tərcümənin qrammatik əsasları” Bakı: Elm, 1971
5. Bayramova V. “Tərcümə metodları”// ADU-nun Elmi xəbərləri. Bakı:2009,№1
6. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Ümumtəhsil məktəbləri üçün xarici dillərdə proqram. Bakı: Təhsil, 2000.
7. İngiliscə-Azərbaycanca frazeoloji lüğət, Bakı-Nurlan. 2009.
8. Internet site: <http://pketko.com/Unit%20Design%20pupils-instruction-tactics.htm>

4. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

5. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

6.Fənnin təsviri və məqsədi: Xarici dil hazırlığı müasir cəmiyyətdə insanların qarşısında duran əhəmiyyətli istəklərdən biridir. Fənnin məqsədi dilçilik sahəsində ixtisaslaşan tələbələri motivasiya etmək üçün problemli və peşəkar yönümlü vəziyyətlərin və tədris metodlarının auditoriyada istifadə edilməsini müzakirə etməkdir. Buraya motivasiya, cütlərlə və qruplarla iş, internet resurlarından istifadə edilməsi, dərslərdə kompüter texnologiyalarının tətbiqi ilə interaktiv təlim metodlarından istifadəni tətbiq etməkdir. Tələbələr xarici dillərdə hazırlığın müasir problemlərini öyrənməklə dil hazırlığında rast gəldirilən çətinlikləri aradan qaldırılmasına nail olacaq, bəzi pillələrdə yiyələnmiş olduğu bilikləri möhkəmləndirməyə yardım edəcəklər. Eyni zamanda biliklərin və innovasiyaların tətbiqində yeni metodların istifadəsinə yiyələnəcəklər. Fənnin tədrisində əsas məqsəd dil təliminin əsas aspektlərini qeyd etməklə onlarla bağlı yaranan problemlərini həl etməkdir.

7. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

8.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 ballı tələbə semestr ərzində 50 ballı isə imtahanda toplayır.

Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilər.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qusurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Toplanan bal	Qiymət	Hərflə
91-100	əla	(A)
81-90	çox yaxşı	(B)
71-80	Yaxşı	(C)
61-70	Kafi	(D)
51-60	qənaətbəxş	(E)
51- baldan aşağı	qeyri-kafi	(F)

9. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

10. Təqvim planı: 30 saat (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Nö	Mövzuların adı	Müh.	Sem.	Tarix
1	Mövzu: Xarici dilin tədrisində müxtəlif metodlardan istifadə İcmal: Aktiv, interaktiv, passiv metodlar Mənbə: [1, 2, 5]	2	2	
2	Mövzu: Xarici dilin intensiv öyrədilməsində tərcümənin rolu İcmal: Tərcümə yaddaşı inkişaf etdirən və leksikonu zənginləşdirən vasitə kimi Mənbə: [4, 5]	2	2	
3	Mövzu: İngilis dilinin Britaniya ilə Amerika variantları arasında oxşar və fərqli cəhətlər İcmal: Britaniya variantı, Amerika variantı, Yazı, tələffüz, heca Mənbə: [1, 2]	2	2	
4	Mövzu: Xarici dil hazırlığında innovativ metodlar İcmal: Motivasiya, cümlələrlə iş, effektiv tərif Mənbə:	2	2	
5	Mövzu: Dilin tədqiqi metodları İcmal: Dilin tədqiqində təcrübə ilə nəzəriyyənin vəhdəti Mənbə: [4, 7]	2	2	
6	Mövzu: Xarici dilin tədrisində və öyrənilməsində internet resurslarından istifadə edilməsi İcmal: Online dil kursları, elektron ədəbiyyat və dərslərdə istifadə, elektron seminar və ümumi video dərslər Mənbə: [6, 8]	2	2	

7	Mövzu: İngilis dilinin Azərbaycan məkanında intensiv öyrədilməsi problemləri İcmal: İngilis dili kursları, "conversation-club"lar və debatlar, intensiv dil təlimində tərcümə problemləri Mənbə: [2, 4, 7]	2	2	
8	Mövzu: İbtidai siniflərdə xarici dilin tədrisi metodikası İcmal: Oxu vərdişlərinin öyrədilməsi üsulları, yazı qabiliyyətinin aşılması vasitələri Mənbə: [6, 7, 8]	1	1	
11. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:		Cəmi: 30 saat	15	15

11. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

- Xarici dil hazırlığında əldə etməli olduqları təsəvvür, vərdiş və bacarıqları;
- Dilin şifahi və yazılı nitq üzrə qanunauyğunluqlarını araşdırmaq;
- Amerikan və Britaniya variantları arasında fərqləri ayırd etməyi bacarmaq;
- Dilçiliyin ayrı-ayrı şöbələrində sistematiklikdən kənaraçıxmaları və istisnaları yadda saxlamaq;
- Öyrənilənləri təcrübədə istifadə etməyi bacarmaq.

12. Fənn üzrə təlimin nəticələri

- Xarici dildə hazırlığın müasir problemləri fənninin inkişafının aktual istiqamət və problemlərini mənimsəyir
- Xarici dildə hazırlığın müasir problemləri fənninin məqsəd və məzmununu öyrənir
- Xarici dildə hazırlığın müasir problemləri fənninin metod və prinsiplərini, tədris vasitələrini və texnologiyalarını öyrənir
- Xarici dildə hazırlığın müasir problemləri fənninin innovativ yollarını və ən yeni metodlarını öyrənir, nəzəri bilikləri praktik fəaliyyətlə əlaqələndirərək dili tətbiq edir
- Xarici dildə hazırlığın müasir problemləri fənninin yeri, rolu, mövqeyi və digər elmlərlə əlaqəsini öyrənir
- Müstəqil təhlil və danışmaq bacarığına yiyələnir

13. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

14. İmtahan sualları

1. Xarici dil hazırlığında fəal interaktiv dil təliminin xüsusiyyətləri
2. İngilis dili dərslərində interaktiv metod
3. İngilis dili dərslərində aktiv metod
4. Müasir ingilis dili dərslərində aktiv və passiv metodların fərqli cəhətləri
5. Xarici dilin intensiv öyrədilməsində tərcümənin rolu
6. Xarici dilin intensiv öyrədilməsində tərcümə metodları
7. Xarici dilin tədrisində ana dili ilə qarşılıqlı-tutuşdurma metodu
8. Xarici dilin tədrisində frazeoloji tərcümə və onun mahiyyəti
9. Xarici dil hazırlığında tərcümənin qrammatik çətinlikləri
10. İngilis dilinin tədrisində Britaniya və Amerika variantları arasında tələffüz fərqləri
11. İngilis dilinin tədrisində Britaniya və Amerika variantları arasında fərqlilik
12. İngilis dilinin tədrisində Britaniya və Amerika variantları arasında yazılı fərqlər
13. Xarici dil hazırlığında motivasiyanın rolu
14. Xarici dil hazırlığında cütlərlə və qruplarla işin əhəmiyyəti
15. Xarici dilin tədrisində didaktik materialların rolu
16. Xarici dilin tədrisində internet resurslarından istifadə
17. Xarici dilin öyrənilməsində elektron ədəbiyyat və dərsliklərdən istifadə qaydaları
18. Xarici dil tədrisinin inkişaf etdirilməsində xüsusi websaytlardan istifadə
19. Kompüter texnologiyalarının tətbiqi ilə xarici dil dərslərinin keçirilməsi
20. İngilis dilinin Azərbaycan məkanında intensiv öyrədilməsi problemləri
21. İngilis dilinin intensiv öyrədilməsində dil kurslarının rolu
22. İntensiv dil təlimində tərcümənin yeri
23. Xarici dil hazırlığında leksikonun zənginləşdirilməsi yolları

24. İbtidai siniflərdə ingilis dilinin tədrisi metodikası
25. İbtidai siniflərdə oxu vərdişlərinin tədrisi üsulları
26. İbtidai siniflərdə yazı qabiliyyətinin öyrədilməsi
27. Müasir təhsil sistminə xarici dil hazırlığında yaranan çətinliklər
28. İngilis dilinin tədrisi zamanı nitq vərdişlərinin öyrədilməsində əsas problemlər
29. İngilis dilinin tədrisində fədbəkin əhəmiyyəti və onun verilmə üsulları
30. Xarici dil hazırlığının müasir problemləri

15. Kollokvium sualları:

I kollokvium:

1. Xarici dil hazırlığında fəal interaktiv dil təliminin xüsusiyyətləri
2. İngilis dili dərslərində interaktiv metod
3. Müasir ingilis dili dərslərində aktiv və passiv metodların fərqli cəhətləri
4. Xarici dilin intensiv öyrədilməsində tərcümənin rolu
5. Xarici dilin intensiv öyrədilməsində tərcümə metodları
6. Xarici dil hazırlığında tərcümənin qrammatik çətinlikləri
7. Xarici dilin tədrisində frazeoloji tərcümə və onun mahiyyəti
8. İngilis dilinin tədrisində Britaniya və Amerika variantları arasında fərqlilik
9. Xarici dil hazırlığında cütlərlə və qruplarla işin əhəmiyyəti
10. Xarici dil hazırlığında motivasiyanın rolu

II kollokvium:

1. Xarici dilin tədrisində internet resurslarından istifadə
2. Xarici dilin öyrənilməsində elektron ədəbiyyat və dərsliklərdən istifadə qaydaları
3. İngilis dilinin Azərbaycan məkanında intensiv öyrədilməsi problemləri
4. İngilis dilinin intensiv öyrədilməsində dil kurslarının rolu
5. İbtidai siniflərdə ingilis dilinin tədrisi metodikası
6. İbtidai siniflərdə oxu vərdişlərinin tədrisi üsulları
7. Intensiv dil təlimində tərcümənin yeri
8. İngilis dilinin tədrisində fədbəkin əhəmiyyəti və onun verilmə üsulları
9. Müasir təhsil sistminə xarici dil hazırlığında yaranan çətinliklər
10. İngilis dilinin tədrisi zamanı nitq vərdişlərinin öyrədilməsində əsas problemlər

“Xarici dillərdə hazırlığın müasir problemləri” fənninin sillabusu 060103- İngilis dilinin tədrisi metodikası və metodologiyası ixtisaslaşmasının tədris planı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Xarici dillər” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (01 sayılı protokol)

Fənn müəllimi: dos. Y.H. Cavadova

Kafedra müdiri: b/m H.L. Əkbərov